

Uitsmijter: enkele vreemde ontdekkingen in de bosreservaten

Haarijs...

In een vorige nieuwsbrief (BosreservatenNieuws 2: 7, 2002) brachten we al verslag uit over raadselachtig 'haarijs' dat op een koude winterochtend op dood hout in Zoniën te zien was.

De meest plausibele verklaring werd gezocht in aanvriezende damp: het rottingsproces houdt het hout in de stam warm en zorgt voor de afgifte van waterdamp die vervolgens blootgesteld aan de koude buitenlucht aanvriest op condensatiekernen.

Wie op een vochtige ijskoude winterochtend door het bos struikt kan getuige zijn van dit bijzondere fenomeen... haarijs! (Foto: P. Delforge)

Onze verklaring van dit merkwaardige fenomeen sluit nauw aan bij de mening van de Zwitser Wagner, al schijnt er volgens hem ook een zwam bij betrokken te zijn. Hij wijdde er een artikel aan in het Schweizerische Zeitschrift für Pilzkunde (83: 268-71, 2005).

Het zijn volgens hem namelijk de zwammen die actief zijn bij de vertering van het hout, die ervoor zorgen dat het hout wat warmer is. Als afvalproducten scheiden de zwammen aan de uiteinden van de zwamdraden naast koolzuurgas ook water af, dat bij vrieskou en waterverzadigde luchtomstandigheden dit haarijs oplevert. Het golvend patroon van het haarijs wordt veroorzaakt door kleine luchturbulenties tijdens de ijsvorming, een echt samenspel van micro- en macroklimaat dus.

Blijkt dat dit fantastisch fenomeen reeds in de 19de eeuw werd beschreven, en dat al in 1918 iemand suggereerde dat zwammen er voor iets tussen zitten.

Grappig genoeg kregen we de laatste jaren reeds meermaals de vraag om deze fotogenieke ijsbaardjes te determineren...

Vreemde schedel in bosreservaat Bos Ter Rijst

Tijdens het veldwerk in het bosreservaat Bos Ter Rijst vorige winter deed de opnameploeg wel een heel vreemde ontdekking. Midden in het bos vonden ze een vreemde grote schedel. Na consultatie van de experts bleek het om de schedel van een Everzwijn te gaan.

Nu is deze soort al tientallen jaren geen vaste bewoner meer van dit boscomplex, al durft er naar het schijnt wel nu en dan een groepje de taalgrens over te steken.

Wat de vondst nog raadselachtiger maakt is dat enkel de schedel werd gevonden: van de rest van het skelet geen spoor.

Het blijft dus een mysterie hoe die schedel, zonder bijhorend lijf en leden, in zijn ééntje de taalgrens kan zijn overgestoken. Werd de schedel van een eind verderop aangesleept door een vos of heeft iemand zijn wildafval hier midden in het bos achtergelaten?

Schedel van een everzwijn, gevonden midden in het bosreservaat Bos Ter Rijst. (foto: Peter Van de Kerckhove)

BosreservatenNieuws is een jaarlijkse uitgave van het onderzoeksteam 'monitoring integrale bosreservaten' van het INBO. Wens je graag zélf onderzoek te doen in één van de bosreservaten, wil je meer informatie of een rapport of vroegere nummers van deze nieuwsbrief bestellen? Dat kan via bosreservaten@inbo.be of via het adres hieronder.

INBO - Bosreservatenonderzoek
Tav. Kris Vandekerckhove
Gaverstraat 35, B-9500 Geraardsbergen

Meer info over het onderzoek en downloadversies van de rapporten vind je ook op www.inbo.be
Doorklikken naar: kenniscentrum/monitoring/bosreservaten
Voor de pdf-versie van deze en vorige nieuwsbrieven kijk je onder publicaties – nieuwsbrieven

VU: Jos Van Slycken – INBO - Gaverstraat 4, Geraardsbergen
Drukwerk: Vlaamse Overheid – AAD Afd. Logistiek – digitale drukkerij